

معرفی قارچ خوراکی گرمادوست Kuhner *Calocybe indica* (قارچ شیری) برای نواحی گرم و مروطوب ایران

فروزاند کرمپور^۱ و نورالله شوری^۲

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان

پروردش قارچ خوراکی، فرآیندی بیوتکنولوژیک، سودآور و اشتغالی مولد در راستای تولید منابع غذی از پرتوثین و سایر عناصر غذایی با کاربرد بستری از ضایعات گیاهی به شمار می‌رود. پتانسیل تولید پرتوثین از قارچهای خوراکی در واحد سطح و زمان در مقایسه با منابع جانوری و گیاهی بسیار بیشتر می‌باشد. با توجه به محدودیتهای اقلیمی و محیطی برای تولید قارچ‌های تکمهای (*Agaricus spp.*) در نواحی گرم چنوب ایران و نامطلوب بودن بازار پستی قارچهای صدفی (*Pleurotus spp.*), شناسایی و معرفی قارچ خوراکی جدیدی که توانایی تولید، فرآوری و بازار پستی آن در شرایط اقلیمی گرم کشور در دوره‌های متعدد زمانی وجود داشته باشد، از اهمیت ویژه‌ای در صنعت تولید قارچ کشور برخوردار است. در این راستا قارچ خوراکی *Calocybe indica* Kuhner با نام قارچ شیری (*Milky mushroom*) و امتیازاتی به شرح زیر در این مقاله معرفی می‌گردد. رنگ سفید و شکل جذاب، کم هزینه و ارزان بودن، سهولت پروردش و تولید، مناسب برای آب و هوای گرم و مروطوب (دماه ۲۵-۳۵ درجه سانتی گراد و رطوبت نسبی بیش از ۸۰٪)، عملکرد بالا (بیش از ۳۶٪ گرم در هر بستر)، دوره رشدی کوتاه (۲۴ تا ۲۸ روز)، ماندگاری (Shelf life) نسبتاً طولانی، قابلیت استفاده به فرم‌های خشک، کنسرو، پودرسوب و...، میزان پرتوثین و فیبر بسیار بالای (۳۲ و ۴۱ درصد) این قارچ موجب شده است که در کشورهای گرم و مروطوب جهان مانند هندوستان مورد استقبال شدید تولید کنندگان و مصرف کنندگان قارچ خوراکی قرار گیرد. افزون بر

مصارف داخلی و نازه خوری، صدور این محصول به بازار مصرف کشورهای حاشیه خلیج فارس می‌تواند منبع درآمد هنگفتی برای تولید کنندگان آن در ایران باشد. براساس منابع علمی موجود، این مقاله نخستین گزارش و نوشتار توصیفی از قارچ شیری در ایران می‌باشد.

کلمات کلیدی : قارچ خوراکی شیری، ترکیبات، ویژگیهای تولیدی و اقتصادی، نواحی گرم و مرطوب